

PŘÍLOHY

PŘÍLOHA A

Literární text č. 1

Ovečka s černou skvrnou - Hana Doskočilová (rukopis)

In: VEBEROVÁ, Eva. *Soubor textů k literární výchově v mateřské škole*. Vyd. 2. V Praze : SPN, 1982. 287 s.

Žilo bylo pod horami běloučké bílé stádo oveček... Jenomže jedna ovečka to ostatním pořád kazila. Nebyla celá běloučká, bílá, měla přes levé oko černou skvrnu. Malou, nevelikou, ale když pastýř vyhnal ovce ven, běloučké stádo mělo přece jen její vinou černý puntík.

Všichni jí to vyčítali, ovečka s černou skvrnou však, ať dělala, co dělala, docela zbělet nemohla. A tak se raději pásla vždycky opodál a taky v ovčíně líhala stranou, u dveří pod závorou.

Jednou večer po stmění odešel pastýř za svou milou do vsi a ovečky tu chvíli nikdo nehlídal, protože voříšek klidně spal v psí boudě.

Přišla noc. Měsíc svítil jako kapří oko v tůni a toulavý vlk loupežník se potloukal okolo ovčína. Copak že tu dneska nikdo nehlídá? A honem, aby nemařil čas, začal cloumat závorou. Ovečky se při prvním šramotu probudily a rázem poznaly, kolik uhodilo. Hrůzou i bečet zapomněly, jenom se potichu bály a čekaly, až si vlk otevře a všechny je sní.

Jediná ovečka s černou skvrnou se nechtěla dát jen tak. Za tu dobu, co byla mezi ostatními sama, naučila se vzdorovat, na nikoho nespoléhat a každému se postavit. Bude bránit ovčín, děj se co děj! Vší silou se přitiskla k vratům, ale... kdepak je ovčí síla proti vlčí! Závora už už povolovala. Ovečka s černou skvrnou necouvla ani teď. Vlk loupežník chtěl právě strčit pracku do škvíry ve vratech, když tu najednou uviděl blýskavé oko, lemované černými kudrnami, jak se odtud zle na něj mračí.

Tohle přece není ovečka! Ovečka je bílá běloučká. Že on je to čert! A protože všichni silní se bojí ještě silnějších, vzal vlk nohy na ramena a zastavil se teprve v lesním chvojí.

To si ovečky oddychly. Shlukly se kolem té s černou skvrnou a moc jí děkovaly a chválily ji, jak je statečná a silná. Silnější než vlk!

„Ale co vás vede. Nemám víc síly, mám jenom míň strachu,“ řekla ovečka s černou skvrnou a šla si lehnout na své staré místo pod závorou.

Ostatní ovečky se všechny přitulily kolem ní a celou noc ji svými bílými kožíšky zahřívaly, aby se jí pěkně spalo.

A od těch dob, když pastýř žene ovce na kopec, je samozřejmá věc, že úplně vpředu jde ovečka s černou skvrnou na oku, protože celé to běloučké bílé stádo už ví, že tenhle černý puntík je jeho největší paráda.

Literární text č. 2

O semaforu, který nechtěl cvičit - Eduard Petiška

In: VEBEROVÁ, Eva. *Soubor textů k literární výchově v mateřské škole*. Vyd. 2. V Praze : SPN, 1982. 287 s.

Byl jednou jeden semafor. Stál u kolejí a dával vlakům znamení. Napřáhl ruku – vlaky se zastavily, zvedl ruku – vlaky se rozjely.

Mezi kolejemi poskakovalo hejno vrabců. Hledali drobečky housek nebo chleba, jak je vytrousily děti, které jezdí vlakem do školy, a hledali také zrníčka, která se vysypala při překládání.

„Čím, čím,“ zacvrlikal jeden vrabec, „čím, čím, jak ten semafor krásně cvičí.“

Takové řeči se semaforu líbily. Jakkak by ne, když ho vrabec pochválil. Ale jiný vrabec to slyšel a zacvrlikal:

„Čimčarara, to je toho. Cvičí, protože musí. Někde sedí člověk a řídí semafony. Semafor nemůže dělat, co by chtěl, čimčarara, čím.“

Takové řeči se semaforu nelíbily. Rozzlobil se a povídá:

„Když budu chtít, přestanu cvičit, to uvidíte!“

Ale vrabec se jen posmíval:

„Čimčarara, to ty jen tak, čimčimčim, musíš cvičit a cvičit a cvičit.“

Semafor povídá:

„A na to se podíváme, jestli musím nebo ne.“

Zlobil se a zlobil, až v něm něco hrklo a ručička zůstala napřáhnutá a už se nezvedala.

Jel právě vlak od Prahy. Strojvůdce se dívá a vidí, že semafor má napřáhnutou ruku. Musím zastavit, říká si strojvůdce a zastavil.

Za vlakem od Prahy jel nákladní vlak. Přivezl do města uhlí a teď jel prázdný pro nové uhlí. Strojvůdce nákladního vlaku vidí před sebou vlak z Prahy a před vlakem z Prahy semafor s napřáhnutou rukou. Co se dá dělat, myslí si. Musím také zastavit.

Za nákladním vlakem přijel motorový vlak. Co se tu děje? diví se lidé v motorovém vlaku a vidí: nákladní vlak stojí, stojí i vlak od Prahy a před vlakem od Prahy semafor s napřáhnutou rukou.

Tak se zastavil i motorový vlak.

„Čimčarara, čim, čim,“ posmívali se vrabci semaforu, „tys to provedl, žes přestal cvičit. Za chvíli budou stát všechny vlaky a jistě se nějaké lokomotivy srazí.“

Semafor se polekal. Jen to ne, kdepak, když se srazí vlaky, to je vždycky ošklivé. „To jsem nechtěl, ne, ne,“ koktal vylekaný semafor, „já nic, já jen tak.“ Rychle zkoušel zvednout ruku, ale nešlo to, ne a ne.

Zatím přijel za motorový vlak ještě jiný nákladní vlak a všechny vlaky začaly pískat, až uši zaléhaly, jen motorový vlak houkal, poněvadž motorové vlaky pískat neumějí.

„Ach je,“ lekal se semafor, „tohle je mela,“ a zkoušel cvičit, ale nešlo to. „Neměl jsem s cvičením přestávat,“ povídal sám sobě, "ne, neměl jsem, ale jsou toho vinni vrabci. Pořád mě naváděli, abych necvičil."

Kde však už byli vrabci! Rozprchli se, rozletěli, hned jak začaly vlaky pískat a houkat.

Ale už sem šli dva železničáři v modrých čepicích. Podívali se na semafor, sáhli sem, sáhli tam a najednou semafor zvedl ruku.

„Už zase cvičím,“ liboval si semafor.

A vlaky se pěkně jeden za druhým rozjely. Ten první vezl děti na prázdniny, ten druhý jel pro uhlí, ten třetí vezl tatínky z práce, ten čtvrtý jiné tatínky do práce a ten pátý vezl obilí.

Místo šš-šš jely všechny vlaky ššš-ššš, aby dohonily, co zameškaly.

Od těch dob semafor pilně cvičil, ať si vrabci čimčarovali, co chtěli.

Literární text č. 3

Zajíčci - Jevgenij Čarušin

In: GEBHARTOVÁ, V.; VYKOPAL, Z.: *Čítanka pro druhý ročník základní školy*. 11. vyd. Praha : SPN, 1990. (Učebnice pro základní školy). 237 s.

Kluci z vesnice našli na lukách dva zajíčky.

Tak jsme si tedy zajíčky vzali a ubytovali jsme je u nás.

Ti byli krásní! Vypadali jako huňaté kuličky, uši jim plandaly a oči měli veliké a hnědé. A tlapičky měli tak měkké, jako by na nich měli bačkůrky.

Obrázek 1. Úvodní ilustrace k literárnímu textu č. 3

Chtěli jsme je nakrmit. Přinesli jsme jim trávu – ale oni nejedli. Nalili jsme jim na misku mléko – nepili... Že by neměli hlad?

Položili jsme je na podlahu. Nemohli jsme se ani hnout, pořád nám vyskakovali na nohy. Šťouchali čumáčky do bot a olizovali je. Asi hledali mámu zaječici.

Zřejmě měli hlad, ale neuměli ještě jíst. Byli zvyklí pít mlíčko od mámy. Vydali jsme se hledat kočku živitelku.

Kočka ležela na lavičce před sousedním domem a krmila svá koťata. Byla krásně strakatá, i čumák měla strakatý.

Přinesli jsme ji k zajíčkům, ale ona na ně zaprskala a zavrňela hlubokým hlasem. Kdepak, s tou to nepůjde.

Šli jsme tedy hledat jinou živitelku.

Na zápraží jsme uviděli druhou kočku, celou černou s bílými tlapkami. Vyhřívala se na sluníčku a předla. Sotva jsme však před ni položili zajíčky, hned vystrčila drápy a naježila se. Taky se nehodila. Odnegli jsme ji zpátky na zápraží.

A hledali jsme třetí kočku.

Našli jsme ji na samém konci vesnice. Vypadala taková mírná a dobromyslná. Jenže tahle mírná kočka naše zajíčky div nesnědla. Sotva je zahlídla, vytrhla se nám a vrhla se na ně jako na myši. Stěží jsme ji odtáhli a vyhodili za dveře.

Naši zajíčkové by určitě zemřeli haldy, kdybychom našťestí nenašli ještě jednu, čtvrtou kočku. Přišla k nám sama. A přišla proto, že hledala koťata. Její koťátka umřela a ona chodila po celé vesnici a hledala je. A byla taková zrzavá a vychrtlá. Dali jsme jí jíst a pít, položili jsme ji na okno a přinesli jsme zajíčky. Nejdřív jednoho a za chvíli druhého.

Zajíčkové se k ní přitulili a hned začali mlaskat, hned našli mlíčko. Kočka sebou nejdřív škubala, byla neklidná, ale potom je začala olizovat, a dokonce si přitom broukala svou kočičí ukolébavku.

Dopadlo to dobře.

Kočka krmila zajíčky mnoho dní.

Ležela s nimi na okně a lidi venku se zastavovali a divili se:

„No to jsme ještě neviděli. Kočka krmí zajíce!“

Potom zajíčkové vyrostli, naučili se sami pást a utekli zpátky do lesa. Tam mají víc volnosti.

A rezatá kočka měla brzy vlastní koťátka.

Literární text č. 4

Nepodařený výlet kočky Majdy – Edita Plicková

In: PLICKOVÁ, Edita. *Nepodařený výlet kočky Majdy*. Praha : ÚV Svazu požární ochrany, 1984. [12 s].

Sluníčko svítí, počasí se na kočku Majdu a pejska Chlupa přímo směje. „Dnes je tak krásně, Majdo, půjdeme na výlet,“ povídá Chlup. Jen kousek od Majdiny zahrádky je les, stačí pár kroků a prožijí pěkný den v přírodě.

„Víš Majdo, na výlet se ale musíme pořádně připravit“, radí Chlup. „Hlavní je mít s sebou dost jídla, aby nás nepřekvapil hlad.“ A už snáší na svoji hromádku kus salámu, věnec vuřtů a další dobroty. To se ví, že Majda nezůstala pozadu a také se důkladně zásobila.

Tak jdou spolu lesem a zpívají si. Zpívají i ptáčekové kolem nich. Les krásně voní, větvě stromů tiše šumí, bublá potůček. Prostě nádhera. Den jako vymalovaný. Výlet se určitě vydaří.

Jen došli na paseku, už má Chlup hlad. Ale jíst vuřty studené... to se mu nechce. „Majdo, přines trochu dříví, uděláme si ohníček a vuřty opečeme.“ Majdu nemusel Chlup dvakrát pobízet, sliny se jí už sbíhaly. Hned byla zpátky s otýpkou pěkně proschlého klestí.

Moudrá sova na ně kouká z větve a kroutí hlavou. „Hů, to neděláte dobře, to se nemá, hů, hů...“ Majda na chvíli znejistí: „Chlupe, vzpomeň si, jak jsme dopadli, když jsme na zahrádce vypalovali trávu.“ Ale Chlup rozhodl: „Tady nejsme na zahrádce a navíc mám už velký hlad!“

Majda se tedy s rozhodnutím Chlupa smířila. První zápalka pejskovi nechytla, ani druhou se mu nepodařilo zapálit. Až třetí. Sice mu trochu připálila tlapky, ale zapálila papír i dřívka.

Jen se oheň rozhořel, přišla Majda na nápad. „Chlupe, vuřty jsou slané. Budeme po nich mít žízeň a kde potom vezmeme vodu? Pojd', nejdřív si najdeme studánku a vodu přineseme.“ A šli. Oheň nechali ohněm, však jim zatím nezhasne.

Opravdu nezhasl. Jenže za chvíli spolykal všechny větvičky a rozhlížel se na co by se dál vrhnul. Zachutnala mu suchá tráva a pak i menší stromky. Za pár minut už hořel pěkný kus paseky. To bylo leknutí, když se Chlup s Majdou vrátili!

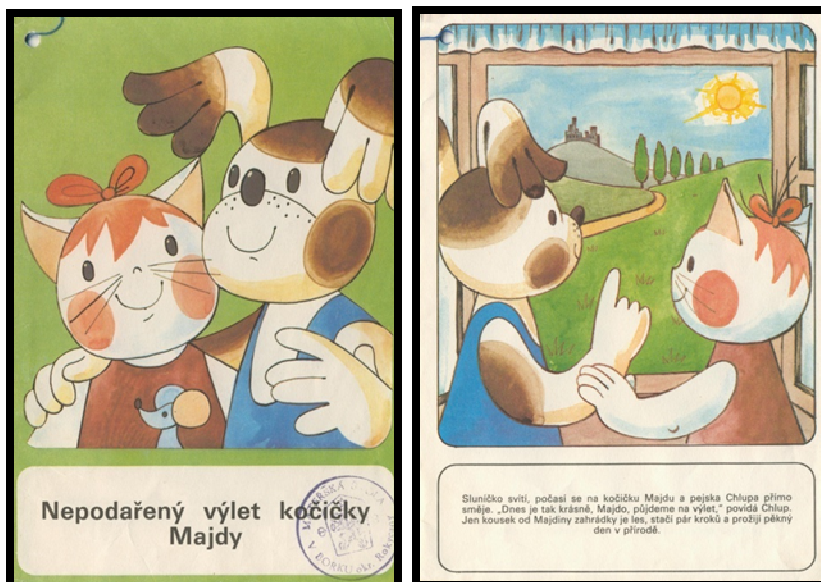
Jenže to už bylo pozdě. Trocha vody, kterou z hrníčku Majda do ohně vylila, jen zasyčela. Chlup rychle ulomil z nejbližšího stromu větev a chtěl oheň udusit. Marně. Ještě štěstí, že Majdino volání o pomoc zaslechli houbaři a přispěchali na pomoc.

„To jste to vymňoukli,“ zlobila se na kočičku a pejska lesní zvířátka. „Mně jste spálili pelíšek,“ žaluje zajíček. „A já zase přišla o všechny zásoby na zimu,“ přidává se veverka. Nejvíce však prskal starý ježek, vždyť kdyby s ježčaty rychle neutekl, kdo ví, jak by to dopadlo. „Stačilo jen poslechnout, co jsem vám radila,“ houkla moudrá sova.

Chlup a Majda teď dobře vědí, co způsobili. Všem zvířátkům se omlouvají a slibují, že pomohou škodu nahradit. Zajíčkovi nanosí trávu na nový pelíšek, veverce nasbírají oříšky a žaludy, pohrají si s ježčaty. Jen aby se na ně zvířátka nezlobila.

Teď už rady moudré sovy poslechnou. Dost daleko od lesa si s pomocí houbařů připravili nové, pořádné ohniště. Obložili ho kameny, aby z něj oheň nemohl ven. A ani na krok se od ohničku nevzdálí. Co kdyby zase chtěl spolýkat kus lesa...

Obrazová část příběhu:

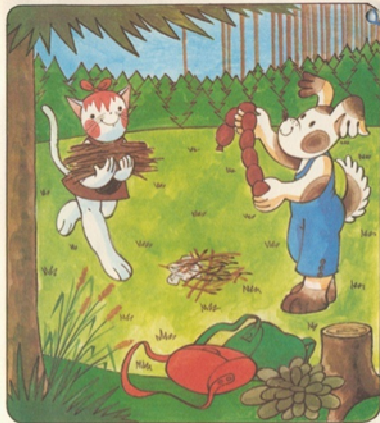

„Víš Majdo, na výlet se ale musíme pořádně připravit“, radí Chlup.
 „Hlavní je mít s sebou dost jídla, aby nás nepřekvapil hlad.“ A už snáší
 na svoji hromádku kus salámu, včerec vultů a další dobroty. To se ví,
 že Majda nezástala pozadu a také se důkladně zásobila.

Tak jdou spolu lesem a zpívají si. Zpívají i ptáčkové kolem nich. Les
 krásně voní, větve stromů třešňují, bublá potůček. Prostě nádherná.
 Den jako vymalovaný. Výlet se určitě vydaří.

Jen došli na paseku, už má Chlup hlad. Ale jíst vulty studené... to se
 mu nechce. „Majdo, přines trochu dříví, uděláme si ohniště a vulty
 opečeme.“ Majdu nemusel Chlup dvakrát pobízet, sliny se jí už sbíha-
 ly. Hned byly zapásky s otypkou pěkně prosciátné křeslo.

Moudrá sova na ně kouká z větve a kroutí hlavou. „Hů, to neděláte
 dobře, to se nemá, hů, hů...“ Majda na chvíli zněje: „Chlupu, vzpo-
 meň si, jak jsme dospělí, když jsme na zahrádce vygalovali trávu.“ Ale
 Chlup rozhodl: „Tady nejme na zahrádce a navíc mám už velký hlad!“

Majda se tedy s rozhodnutím Chlupa smířila. První zápalka pejskovi
 nechytila, ani druhou se mu nepodařilo zapálit. Až třetí. Sice mu tro-
 chu připálila tlapky, ale zapálila papír i dřívka.

Jen se oheň rozhořel, plálla Majda na nápad „Chlupu, vulty jsou sla-
 ně. Budeme po nich mít žízeň a kde potom vezmeme vodu? Pojď, nej-
 dřív si najdeme studánku a vodu přineseme.“ A šli. Oheň nechali
 ohnám, vlák jim zatím nezhasne.

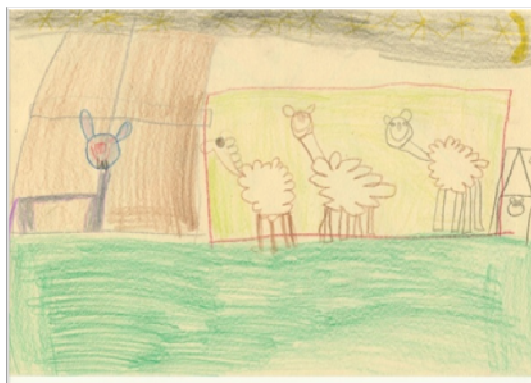

PŘÍLOHA B

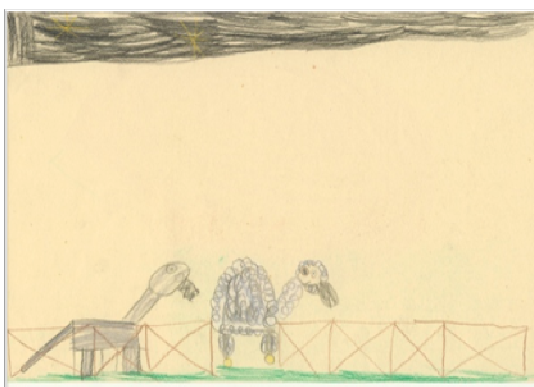
Kresby k literárnímu textu č. 1 (Obrázky 2 až 12)

Obrázek 2. Ema (6,5 roku)

Obrázek 3. Aleš (5,5 roku)

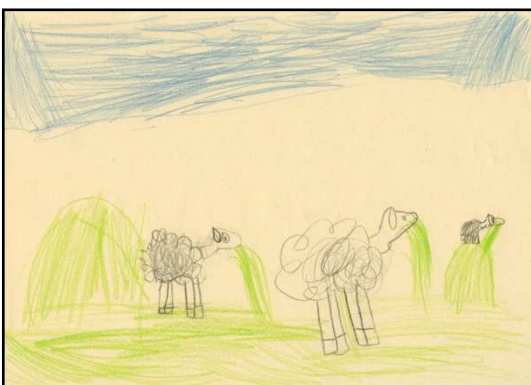
Obrázek 4. Toník (6 let)

Obrázek 5. Karolína (6 let)

Obrázek 6. Adéla (6,5 roku)

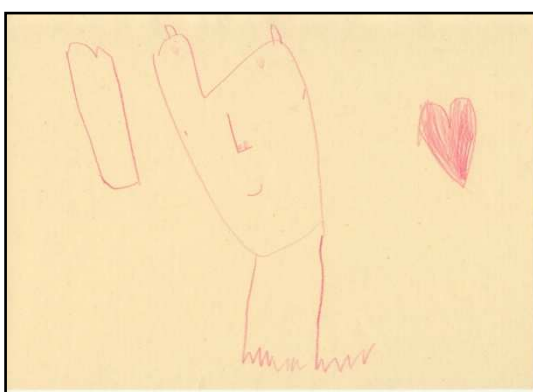
Obrázek 7. Denisa M. (6 let)

Obrázek 8. Denisa (5 let)

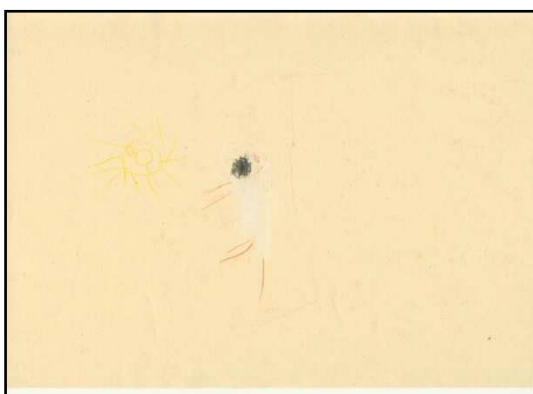
Obrázek 9. Tereza Č. (4 roky)

Obrázek 10. Natálie Š. (4 roky)

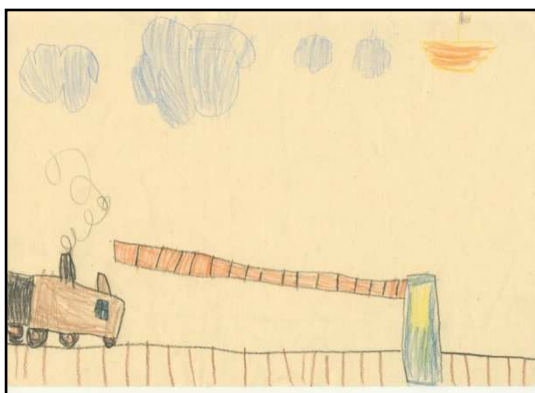

Obrázek 11. Ondřej (5 let)

Obrázek 12. Jenda (4 roky)

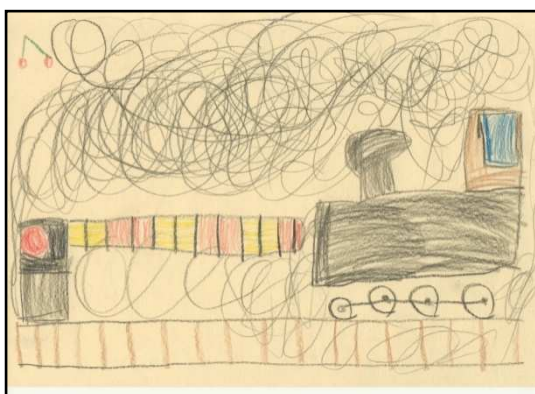
Kresby k literárnímu textu č. 2 (Obrázky 13 až 17)

Obrázek 13. Karolína (6 let)

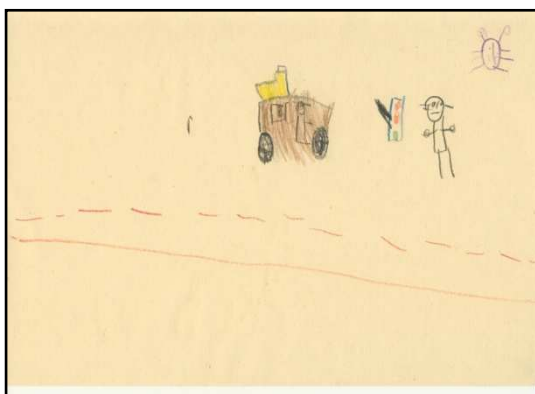
Obrázek 14. Adéla (6,5 roku)

Obrázek 15. Toník (6 let)

Obrázek 16. Denisa M. (6 let)

Obrázek 17. Tereza (4 roky)

Kresby k literárnímu textu č. 3 (Obrázky 18 až 25)

Obrázek 18. Ema (6 let)

Obrázek 19. David (6,5 roku)

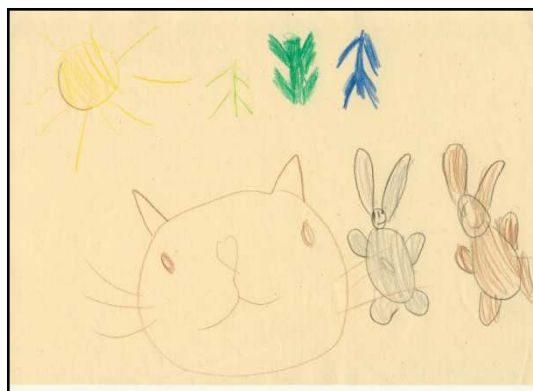
Obrázek 20. Aleš (5,5 roku)

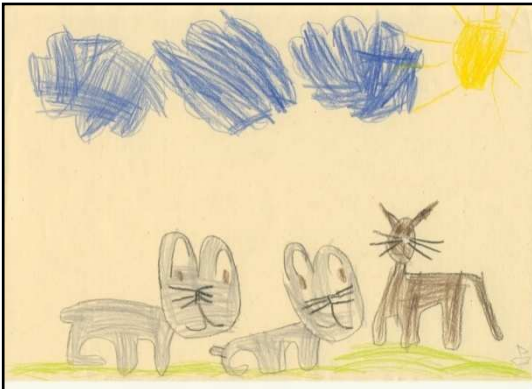
Obrázek 21. Denisa M.(5,5 roku)

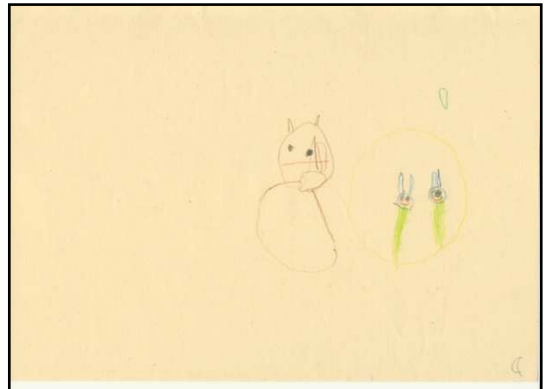
Obrázek 22. Tereza (4 roky)

Obrázek 23. Adéla (6 let)

Obrázek 24. Karolína (5,5 roku)

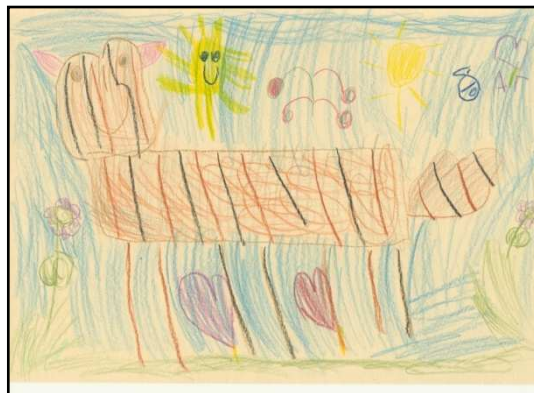

Obrázek 25. Ondra (4,5 roku)

Kresby k literárnímu textu č. 4 (Obrázky 26 až 34)

Obrázek 26. Aleš (5,5 roku)

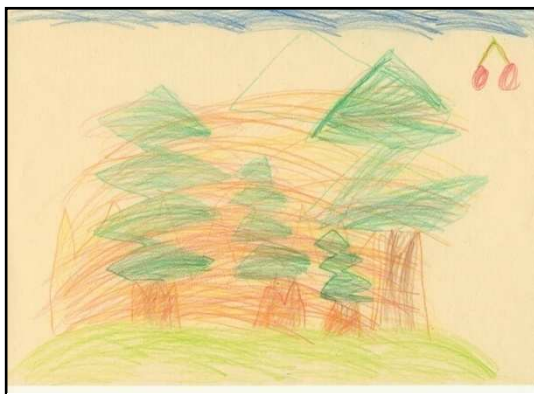
Obrázek 27. Denisa (5 let)

Obrázek 28. Ema (6,5 roku)

Obrázek 29. Denisa M. (6 let)

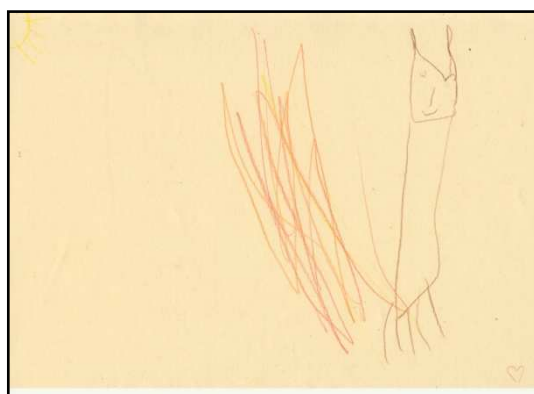
Obrázek 30. Toník (6,5 roku)

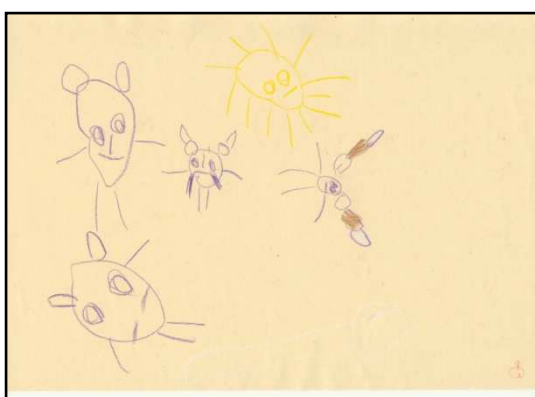
Obrázek 31. Karolína (6 let)

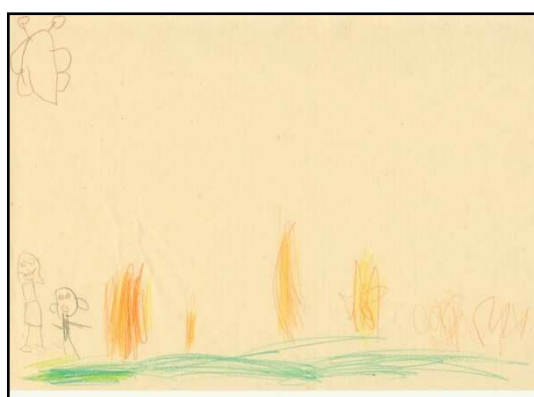
Obrázek 31. Jeník (4 roky)

Obrázek 32. Natálka Š. (4 roky)

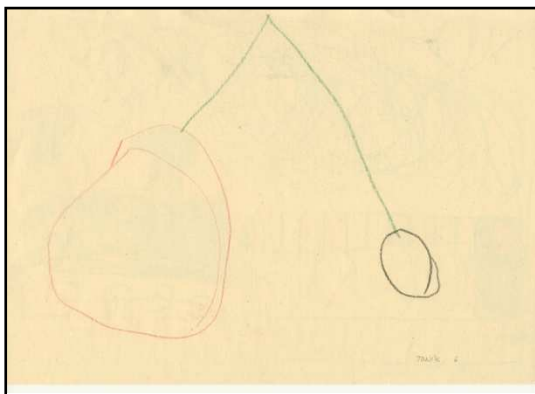

Obrázek 33. Natálie (4,5 roku)

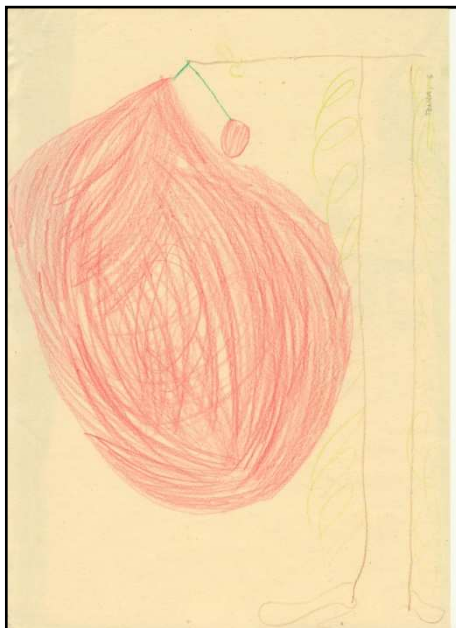

Obrázek 34. Kristián (4,5 roku)

Ukázky školkových značek Toníka (Obrázky 35 až 36)

Obrázek 35. Toník (6,5 roku)

Obrázek 36. Toník (6,5 roku)

Fotografie z předčítání v MŠ Borek (Obrázky 37 až 38)

Obrázek 37. Předčítání literárního textu

Obrázek 38. Kreslení vyslechnutého příběhu